

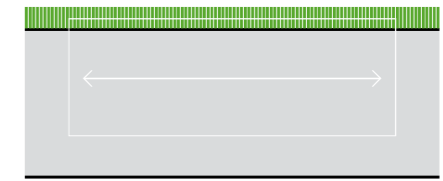
УКЛАДАННЯ

Послідовне виконання всіх етапів і дотримання рекомендацій щодо укладання плитки гарантують тривалу експлуатацію й естетичний вигляд мощених ділянок.

Етап 1. Підготовка проєкту.

- Визначення розміру ділянки мостіння тротуарної плитки відповідно до її зонування.
- Установлення навантаження на поверхню різних зон мостіння.
- Визначення умов поверхневого водовідведення й потреби дренажних систем.
- Розрахунок кількості тротуарної плитки, бордюрів та інших елементів за типом і кольором відповідно до дизайн-проєкту.

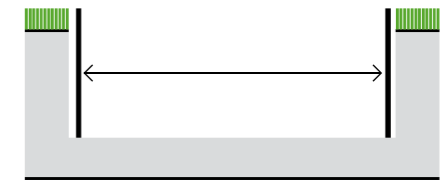
Етап 2. Підготовка основи.

- Зняття верхнього шару гумусу й родючого ґрунту. Рухомий ґрунт додатково ущільнюють та перекривають геотекстилем, ретельно очищаючи від коренів дерев і залишків рослин. Зняття верхнього шару ґрунту з урахуванням товщини основи. Це треба виконувати так, щоб після закінчення робіт лицьова поверхня плитки була врівень з ділянкою. Залежно від призначення ділянки й особливостей ґрунту шари основи можуть різнитися.
- Забезпечення дренажної ґрунтової основи з потрібною проникністю стоків.
- За потреби збільшення ґрунтового насипу через підсипання щебеню грубої фракції.
- Зниження рівня ґрунтових вод через проведення дренажних робіт (якщо він вищий за рівень укладання покриття).

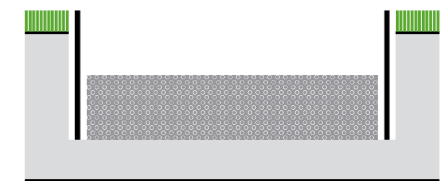
Етап 3. Планування й розмічення ділянки.

- Розбивання території на окремі ділянки кілочками або металевими штифтами з позначенням верхнього краю бруківки чи бордюрів. Нахил поверхні проєктують залежно від каналізаційних комунікацій, проте рекомендуємо влаштувати його в межах 1,5–2°, що відповідає 1,5–2 см на метр довжини.
- Вирівнювання ґрунтового покриття котловану з використанням до 10 см шару грубозернистого піску й утриманням дна котловану спеціалізованим обладнанням (віброплитою). Межі котловану фіксують бортами, бордюрами або бетонними стовпчиками, між якими вкладатимуть тротуарну плитку. Для надійності бордюри встановлюють на цементно-піщаний розчин.

Етап 4. Улаштування несучого шару.

- Для влаштування несучого шару використовують дрібний гравій або щебінь фракцією 5–20 чи 5–40 мм. Товщину несучого шару для місць постійного руху автотранспорту обов'язково визначає проєкт. Залежно від класу дороги він може бути завтовшки від 30 до 90 см, для пішохідних зон — 15–20 см, для паркінгів або ділянок, призначених для проїзду автотранспорту, — 20–30 см. Основу треба ущільнити на 20% початкової товщини для забезпечення належної витривалості й міцності.
- Для верхнього шару основи треба використовувати матеріал проміжною фракцією між зернистістю підстильного й несучого шарів, щоб запобігти їхньому змішуванню в процесі експлуатації.
- Несучий шар укладають на ущільнений ґрунт. За нестабільності ґрунту на нього укладають спеціальну тканину — геотекстиль (матеріал, що не дає основі осідати й водночас вільно пропускає воду).

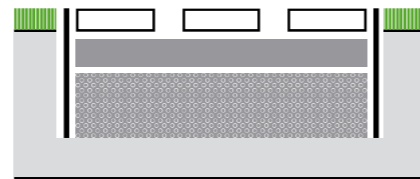
Етап 5. Улаштування підстильного шару.

- Для підстильного шару використовують пісок і дрібний щебінь (відсів фракцією 0—5 мм). Треба пам'ятати, підстильний шар має бути завтовшки від 2 до 5 см. В особливих випадках, наприклад під час мостіння автобусних зупинок, в'їздів тощо, можливе додавання зв'язного матеріалу — цементу (у співвідношенні від 1:7 до 1:8).
- Для ділянок, що не зазнаватимуть впливу погодних умов (під накриттям чи всередині приміщення), для підстильного шару використовують попередньо зволожений цементно-піщаний розчин.

Етап 6. Укладання бруківки.

- Мостіння починають від краю облаштованої поверхні або зафіксованого бордюру рівномірними рядами згідно з профілем укладання. Напрямок руху має бути від країв території до центру.
- Для рівномірного розподілу плитку укладання кожного ряду контролюють за допомогою шнура або нитки.
- Ширину швів контролюють за допомогою спеціальних фіксаторів: вона не має перевищувати 3—5 мм (у разі заповнення швів піском) і 8 мм (якщо їх фіксують розчином або мастиками).

! Недопустимо вкладати бруківку без швів, бо це призводить до сколювання ребер через температурні й силові навантаження. Також не можна розпочинати експлуатацію покриття до облаштування швів.

- Плитку мостять упоперек або під кутом до напрямку руху, якщо ділянку призначено для руху транспорту. Це забезпечує рівномірний розподіл навантаження, зменшує шум від коліс і запобігає зсувненню бруківки вздовж швів.
- Ліпше вкладати бруківку з кількох піддонів одночасно, адже через особливості технології виробництва в різних партіях можуть бути незначні відмінності відтінків.
- Слід прорахувати запас плитки, оскільки частину буде використано для підрізання.

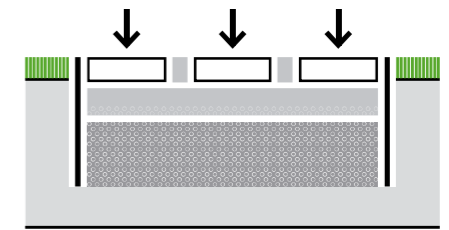
Етап 7. Облаштування швів.

- Після завершення укладання бруківки відстань між сусідніми каменями, так звані шви, слід заповнити. Для цього завдання треба вибрати матеріал, який забезпечить еластичне передавання навантаження між конкретними елементами. Рекомендовано використовувати сухий митий пісок з розмірами зерен 0—2 мм.
- Шви заповнюють піском, утираючи його щіткою з м'яким ворсом. Потім бажано залити водою для доброго осідання й ущільнення.

Етап 8. Ущільнення покриття.

- Ущільнювати поверхню рекомендовано вручну — гумовим молотком до стійкого стану. Для бруківки з фаскою допустимо використовувати ущільнення віброплитою завважки до 200 кг, силою удару не більше ніж 20 кН і з обов'язковим амортизуювальним гумовим покриттям на підшві приладу завтовшки не менше ніж 1 см.
- Ущільнення виконують рівномірно від країв до центру, до досягнення планового рівня поверхні й стабільності бетонних елементів. Після ущільнення можливе повторне заповнення швів та оголених ділянок.

Отже, основні рекомендації щодо вкладання бруківки такі:

- Вибирайте плитку потрібної висоти з урахуванням навантаження під час експлуатації.
- Готуйте посилену основу під бордюри.
- Завозьте тротуарну плитку на будівельний майданчик після закінчення всіх підготовчих робіт.
- Прискіпливо вибирайте виконавця робіт. Не намагайтеся обійтися своїми силами: процес мостіння потребує досвіду й дорогого спеціального обладнання, яке має лише команда професіоналів.
- Укладайте плитку з різних палет одночасно.
- Дотримуйтеся рекомендацій щодо експлуатації й догляду.